

Més enllà de Bellaterra

Un ninot que representava el rei va ser penjat a la Plaça Cívica 12 ■ La biòloga Anna Veiga afirma que la teràpia cel·lular ha de ser accessible a tothom 18 ■ Històries de la UAB(1): 1999, l'any en que es va declarar persona non grata al cap del Govern espanyol, José Maria Aznar 22 ■

EL CAMPUS de l'Autònoma

NÚM 40 NOVEMBRE 2007

3 Quan es parla de la UAB es pensa en Bellaterra però hi ha UAB més enllà, més lluny de Cerdanyola del Vallès

8 Avantatges i inconvenients d'estudiar fora del campus segons la responsable dels centres Adscrits i Vinculats

11 Per primera vegada la diagnòsi genètica preimplantacional evita la fibrosi quística

18 Diverses iniciatives donen sortida a les ganes que tenen de comunicar i informar els estudiants universitaris

18 El campus permet descobrir, visitar i habitar nombrosos espais oberts existents en l'ampli territori universitari

20 El compromís de la gent de les terres de l'Ebre de defensar el seu riu davant de tota mena de plans d'atac

31 Cantar òpera i la carrera de Publicitat i Relacions Públiques, opcions vitals difícilment compatibles

Hi ha Autònoma més enllà de Bellaterra

La Universitat Autònoma de Barcelona té un campus universitari clarament delimitat al municipi de Cerdanyola del Vallès. Es tracta d'un àmbit geogràfic central, però no únic perquè per diferents poblacions com Barcelona, Manresa, Sabadell i Terrassa hi ha centres d'ensenyament directa o indirectament vinculats amb la nostra Universitat: són els altres campus. Aquesta dispersió geogràfica i aquesta multiplicitat de campus generen una dinàmica pròpia i diversa. Són centres acadèmics de l'àrea de salut com escoles d'Infermeria, unitats docents inserides dins grans centres hospitalaris; escoles de disseny com la Massana i l'Eina o escoles d'idiomes com és el cas de la Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona, entre d'altres centres.

Aquesta dispersió geogràfica, aquesta multiplicitat de campus genera una dinàmica pròpia i diversa

La *marca* Autònoma hi és present en tots els altres campus, però hi ha també el segell, la personalitat d'estudiar, ensenyar i treballar de l'Autònoma? De quina manera condiona, per bé o per malament, l'allunyament territorial del campus central? La distància és l'oblit? Les noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) ajuden a estar mes pròxims i millor connectats?

■ **DIRECTOR** Antoni Reig. **SOTSDIRECTORA** Pepa Badell. **CAP D'EDICIÓ** Elvira Altés. **CONSELL EDITORIAL** Manuel López, Antoni Merino, Jaume Soriano, Darío Giménez, Toni Castel. **DISSENY** Pepa Badell **SECRETARI DE REDACCIÓ** Daniel Ocázar. **REDACCIÓ** Raquel Andrés, Laura Casas, Matilde Gordero, Jordi Grados, Vanesa Hereu, Elena Martín, Danuta-Assia Othman, Sara Prim, Alba Rodríguez, Joan Serra, Maria Sistachs, Samanta Borda, Carles Chacón, Raquel Gómez, Guillem Duarte, Eduardo Ayuso, Marina Meseguer, Lara Jiménez, Andrea Ruiz, Yolanda Alamillo i Valeriano Machío. **LLIBRES** Josep M. Figueres, Daniel Ocasar. **FOTOGRAFIA** Samanta Borda, Ismael Rodríguez García, Daniel Ocázar, Jordi Grados, Eduardo Ayuso. **MAQUETACIÓ** Laura Casas, Carla Guardiola, Noelia Gallart, Mar García, Ester Grau, Cristina Kiskeri, Marta Orruño i Paula Iglesias. **EDICIÓ** Carles Chacón, Andrea Ruiz i Raquel Gómez. **Foto portada** Valeriano Machío.

ADREÇA Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Edifici I, Aula I2-117, 08193 Bellaterra (Barcelona). **TELÈFON** 935813288. **FAX** 935812005. **EDITA** Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB. **PREIMPRESSIÓ I IMPRESSIÓ** Gratesa

VALERIANO MACHÍO

Lluny del campus

¿Saps que pots estudiar a la UAB i fer-ho fora de Bellaterra? Poblacions com Terrassa, Manresa o Sabadell disposen de centres que depenen directa o indirectament de la UAB.

Ser de l'Autònoma i estudiar lluny de la gespa del campus té els seus avantatges i els seus inconvenients. Dani Gómez, estudiant de segon d'Empresarials a l'Escola Universitària de Sabadell, està molt satisfet amb la seva experiència en aquest centre. "Ho tinc prop de casa, m'agraden l'estil de la docència i les instal·lacions, crec que estem ben comunicats, ja que tenim a prop dues línies de tren i una estació d'autobusos i sembla que hàgim creat una pe-

Hall de la Unitat Docent de Sant Pau, que pertany a la Facultat de Medicina de la UAB.

tita gran família", comenta Dani. Anna Fernández, una companya seva el contradiu: "Crec que, en relació amb Bellaterra, estem bastant aïllats. No sabem gaire bé què s'hi fa perquè tampoc ens arriba informació. Aquí, però, hi ha menys dispersió, i més tranquil·litat". Ja fa més de deu anys que les diplomatures d'Informàtica i d'Empresarials s'imparteixen de manera conjunta a l'Escola Universitària de Sabadell, que acull, avui dia, 2.500 estudiants.

■ **“No sabem gaire bé què s’hi fa perquè tampoc ens arriba informació”**

■ **La Casa de Convalescència és la seu de la Fundació Autònoma de Barcelona, de UAB Idiomes de Barcelona i de l’Escola de Doctorat i de Formació Continuada, entre d’altres**

■ **La Fundació Universitària del Bages (FUB) segueix la mateixa política educativa que la UAB**

INFOGRAFIA: VALERIANO MACHÍO

Isi García, membre de l’administració del centre, admet que falten connexions amb el campus, però que el balanç és bo. El centre ofereix, durant el curs, diverses activitats obertes a la ciutadania, com ara cicles de conferències. És una facultat més de la UAB, amb la peculiaritat de trobar-se a uns quilòmetres del campus.

Salut, la branca més demandada

La majoria de centres adscrits a la UAB són de l’àrea de salut: n’hi ha cinc. A l’Escola d’Infermeria

de l’Hospital de Sant Pau hi ha actualment 424 alumnes. Segons Júlia Esteve, directora del centre, ser una escola adscrita a la UAB comporta molts problemes per al professorat: “Treballem amb una delegada de la vicerectora perquè a la UAB no tenim departament d’Infermeria; el professor a més no està representat en les decisions que es prenen a nivell acadèmic”. Actualment, la UAB és l’única Universitat de Catalunya que no compta amb un centre propi on s’imparteixi la diplomatura d’Infermeria. L’Escola de

Situació de tots els centres que formen part de la UAB.

Sant Pau demana la integració a la UAB des del 1990. Júlia Esteve es mostra esperançada i afirma que el rector ha manifestat públicament la voluntat que formi part de la UAB.

Sense sortir del recinte de l’Hospital de Sant Pau trobem l’edifici UAB-Casa de Convalescència. L’any 1969 es va concedir a l’Autònoma l’ús de l’edifici per a desenvolupar-hi diverses activitats acadèmiques i, actualment, és la seu de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona, de UAB Idiomes

Els altres campus de l'Autònoma

sitat
resa

Campus de Sabadell	
Escola Universitària d'Informàtica - 1988	Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell - 1972
<ul style="list-style-type: none"> Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió Cursos propis d'especialització 	<ul style="list-style-type: none"> Diplomatura en Ciències Empresarials Postgraus i cursos propis (Finances i comptabilitat)

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'ESTUDIS EMPRESARIALS DE SABADELL

CAMPUS DE BELLATERRA - Centres adscrits -

Escola de Prevenció i de Seguretat Integral

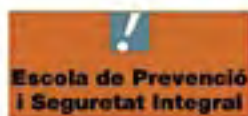
- Graduat en Prevenció i Seguretat Integral
- Màster Oficial en Prevenció i gestió de Riscos a la Comunitat
- Programa de professionalització (orientació al món laboral)
- Cursos de formació continuada (Seguretat i Medicina d'emergència, Prevenció de riscos laborals...)

Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents (ESAGED) - 2002

- Graduat Superior en Arxivística i Gestió de Documents
- Postgraus (Protocol de Dades, Signatura Digital, etc.)
- Recerca

Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera - 1998

- Diplomatura de Turisme
- Graduat en Direcció Hotelera
- Doble titulació
- Màsters i postgraus
- Cursos d'especialització
- Segon cicle
- Programes de mobilitat

Barcelona

Eina, Escola de Disseny i Art (Barcelona) - 1967

- Graduat superior en disseny (tres itineraris diferents)
- Diploma Eina d'Estudi d'Art, Postgraus (Il·lustració, Arquitectura tèxtil, etc.), Tallers i seminaris, Estades per a alumnes que hagin realitzat estudis de disseny

Escola Massana, Centre d'Art i Disseny - 1929

- Graduat universitari en Arts i Disseny
- Cicles Formatius de Grau Superior
- Batxillerat Artístic, Formació continuada no reglada (iniciació, especialització, postgraus)

Escola Universitària d'Infermeria Sant Pau - 1977

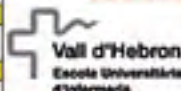
- Diplomatura en Infermeria
- * Casa de Convalescència
- Postgraus (Infermeria Psiquiàtica i Salut Mental, Infermeria Quirúrgica, etc.) Formació continuada, Recerca

Escola Universitària d'Infermeria Vall d'Hebron - 1977

- Diplomatura en Infermeria
- Recerca i metodologia docent del cas (problema real)

Escola Universitària Salesiana de Sarrià - 1989

- Enginyeria Tècnica Industrial en Electrònica
- Enginyeria Tècnica Industrial en Electricitat
- Enginyeria Tècnica Industrial en Mecànica
- Doble titulació: ETI en Electrònica i Electricitat
- Assignatures de llure elecció, Programes de mobilitat, Màsters i postgraus

de Barcelona i de l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada, entre d'altres. A la Casa de Convalescència, edifici modernista de reconegut interès arquitectònic, s'hi fa cursos de formació continuada, d'idiomes moderns, màsters, seminaris i conferències diverses relacionades, fonamentalment, amb les Ciències de la Salut.

L'altre centre de Barcelona, l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron, on també s'hi estudia Infermeria, es va crear l'any 1952 i compta amb 300

alumnes. Per altra banda, l'Escola Universitària de la Creu Roja es va fundar l'any 1918, però no va ser reconeguda pel Ministeri d'Educació i Ciència fins l'any 1952. Actualment acull més de 750 alumnes. Pel que fa a les relacions amb la UAB, Yolanda Dalmau, administradora del centre, comenta que l'existència de la figura del delegat pels centres adscrits, càrrec que depèn del vicerektorat d'Ordenació Acadèmica, fa que la connexió sigui més directa i diligent. També es pot

■ **Pocs alumnes saben que es pot estudiar a l'Autònoma i no fer-ho a Bellaterra**

■ **Fora del campus es poden cursar, sobretot, estudis relacionats amb la salut i el disseny**

■ **La UAB és l'única Universitat de Catalunya que no compta amb un centre propi on s'imparteixi la diplomatura d'Infermeria**

estudiar Infermeria o Fisioteràpia, des de l'any 1985, a l'Escola Universitària Gimbernat, on ho fan 400 alumnes.

Al cor de Catalunya s'hi va crear, l'any 1989, l'Escola Universitària de Ciències de la Salut de Manresa, on més d'un miler d'alumnes poden cursar Fisioteràpia, Podologia i Logopèdia. Des de l'any 2002, disposa també d'una clínica universitària que integra en un mateix espai la docència, l'assistència i la recerca. Mireia Tebar, secretària de direcció de la Fundació Uni-

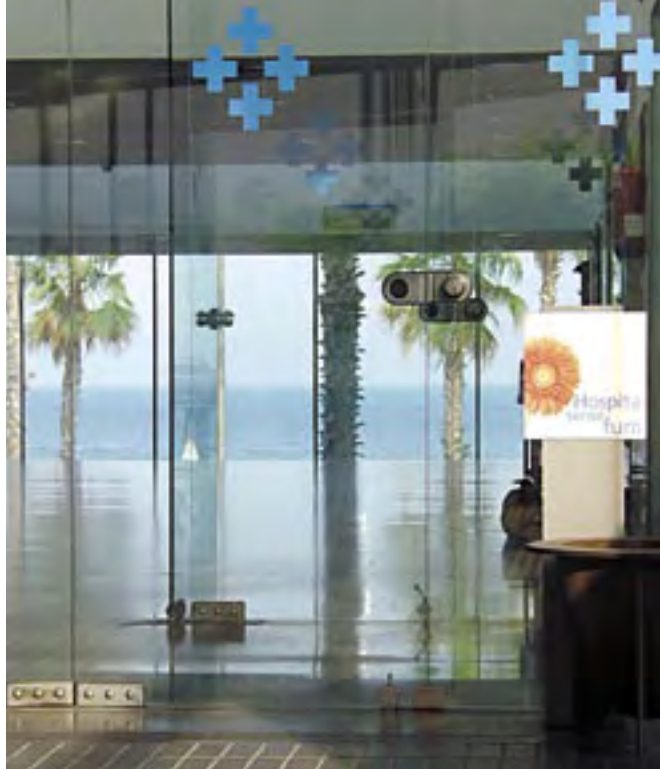
versitària del Bages (FUB), afirma que el centre segueix la mateixa política educativa que l'Autònoma i que s'hi senten integrats.

El disseny i l'avantguardisme

La UAB té dos grans centres adherits que ofereixen a l'estudiant estudis relacionats amb el disseny i les arts aplicades: l'Escola Massana i l'Eina Escola de Disseny i Art. Totes dues, ubicades a Barcelona, tenen un gran prestigi. Fundada el 1929, l'Escola Massana articula la seva

L'Autònoma és molt més

Com ja hem vist, hi ha vida més enllà de Bellaterra, al voltant dels diferents centres associats que formen part de la UAB. Repartits entre les ciutats de Sabadell, Terrassa, Manresa, Sant Cugat i Barcelona, l'Autònoma compta amb més de 20 logos corporatius pertanyents a les diferents facultats i escoles adscrites a la nostra Universitat. Bon exemple d'això seria el de la Fundació Universitària del Bages (FUB), a Manresa; l'Escola Superior de Comerç i Distribució (ESC ODI), situada a Terrassa; o l'EUSS, Escola Universitària Salesiana de Sarrià. Cada centre disposa d'una simbologia a l'hora de representar-se, demostrant que cada centre té la seva pròpia identitat, tot i formar part d'un mateix conglomerat. Aquests logos són només una petita mostra de que l'Autònoma és molt més del que veiem.

oferta educativa en tres nivells diferents: la Massana Bàsica, la Superior i la Permanent. La primera ofereix la modalitat artística del Batxillerat. La Massana Superior inclou el Graduat Universitari en Arts i Disseny i nombrosos cicles formatius de grau superior.

El Graduat en Arts i Disseny és un primer cicle de tres anys, amb un gran nombre de matèries optatives i tallers diversos, que pot completar-se amb els cursos d'especialització que ofereix la Massana Permanent. Pel que fa a l'Escola Eina, no-

Diferents centres adscrits a la UAB però que no són al territori del campus de Bellaterra.

més ofereix ensenyament superior. Proposa Estudis d'Art com a títol propi de l'escola, que es divideixen en tres cursos. Finalment, l'Escola també disposa de diversos complements formatius, com ara postgraus en àrees com la il·lustració o la tipografia.

Projectes de futur

En un futur, la UAB consolidarà la seva estructura en tres campus, amb el de Bellaterra, com a nucli principal.

Es treballarà en la transformació de les Escoles Universitàries

de Sabadell en un campus complet, amb més serveis.

Aquest campus, junt amb el de Bellaterra, seran la seu de l'Escola d'Enginyeria i de la Facultat d'Economia i Empresa. També, l'alliberació progressiva dels pavellons històrics de l'Hospital de Sant Pau permetrà a la UAB traslladar allà activitats sobre Ciències de la Salut ■

**Joan Sera, Sara Prim
Danuta-Assia Othman
Laura Casas, Vanessa Hereu
Yolanda Alamillo, Alba R. Santos**

■
Dra. Maria José Recoder i Sellarès
Adjunta a l'Equip de Rectorat
per a les Escoles Adscrites i Vinculades

Múltiples estudis, diversos campus

Infermeria, Disseny, Comerç... Barcelona, Terrassa, Manresa, no és un joc de paraules, sinó el nom d'unes titulacions que es poden cursar a alguna de les catorze Escoles Adscrites i Vinculades de la Universitat Autònoma de Barcelona... i que no es troben a Bellaterra. Aquests centres imparteixen docència, entre d'altres, en els àmbits de la salut, el disseny i l'art, el comerç, el turisme o les enginyeries. A més de les titulacions de Grau, molts dels centres organitzen màsters, diplomatures de postgrau i cursos de formació continuada, formant uns professionals imprescindibles per a la bona marxa de Catalunya.

Tres d'ells, l'Escola de Turisme i Direcció Hotelera, l'Escola de Prevenció i Seguretat Integral i l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents estan situats al propi campus. Però la resta d'Escoles estan ubicades a Barcelona (Massana, Eina, Escola Universitària Salesiana de Sarrià, Escoles d'Infermeria dels Hospitals de Sant Pau i de Vall d'Hebron), a Terrassa (Escola d'Infermeria de la Creu Roja i Escola Superior de Comerç i Distribució), a Sant Cugat (Escola d'Infermeria Gimbernà i Escola d'Informàtica Tomàs Cerdà) i a Manresa (Escola de Ciències de la Salut i Escola d'Estudis Empresarials).

La majoria dels estudiants, dels professors o del personal d'administració i serveis d'aquestes Escoles no

solen venir al campus perquè fan vida a les seves pròpies seus, perfectament equipades, on imparteixen la docència, desenvolupen línies de recerca, acudeixen a les biblioteques, fan pràctiques i participen en totes les activitats que donen sentit als centres universitaris. Però que no estiguin al campus no significa que siguin centres al marge de la UAB. Ben al contrari. Compten amb el suport polític, acadèmic i administratiu de la nostra universitat i especialment amb els representants

docents a cada escola, que són la garantia d'una bona comunicació entre les dues parts amb la finalitat d'aportar al centre l'esperit de funcionament de la nostra Universitat i transmetre, al seu torn, les inquietuds, els afanys i els èxits de les escoles. La majoria d'escoles imparteixen títols que no estan integrats al campus i vinculen les ciutats que les

acullen amb l'Autònoma.

La UAB se sent molt satisfeta de l'activitat que desenvolupen les seves Escoles Adscrites i Vinculades, perquè els seus estudiants reben una docència de qualitat i s'integren fàcilment al mercat de treball i perquè el professorat manifesta un alt nivell d'autoexigència. Amb aquestes credencials, ara ens toca a tots el repte de la integració en l'Espai Europeu d'Educació Superior. De ben segur que els resultats estaran a l'alçada de les expectatives.

**a UAB se sent
molt satisfeta
de l'activitat que
desenvolupen
les seves Escoles
Adscrites
i Vinculades**

■
Medhin Tewolde
 Màster en Teoria i pràctica
 del Documental Creatiu

Comoditat versus nostàlgia

Encara que els estudis del Màster de Documental pertanyen al Departament de Comunicació Audiovisual de la Facultat de Ciències de la Comunicació, tant les classes com les pràctiques s'imparteixen en diferents centres fora del campus de Bellaterra.

Les classes teòriques es realitzen al recinte de l'Hospital de Sant Pau, en l'aulari de l'UAB a la Casa de Convalescència. Això presenta tants avantatges com inconvenients. El bo de tenir les assignatures dins de la ciutat és que pots arribar molt fàcilment i això representa una gran comoditat.

No tragues més de mitja hora en arribar als cursos, ja sigui amb bicicleta, en automòbil, o en metro; això no seria possible si haguessis d'anar amb tren fins al campus principal, el que, a més, implica un cost diari massa elevat. Jo anava normalment en bicicleta a les classes, la qual cosa em permetia estalviar-me els diners que hagués destinat al transport i, com a estudiant, és una cosa molt important ja que no tinc uns ingressos massa elevats.

Al costat de les bondats de la ubicació de les assignatures, contrasta el fet que tant les oficines dels directors del màster com les dels coordinadors del programa estiguin situades al campus de Bellaterra, la qual cosa els fa poc accessibles ja que en cas que necessitis assessorament o consulta, cal anar fins aquella ubicació.

I bo de tenir les assignatures dins de la ciutat és que pots arribar molt fàcilment i això representa una gran comoditat

Els coordinadors baixen a la Casa de Convalescència un parell de vegades per setmana, però tot i així, es fa difícil acomodar els horaris establerts prèviament.

Les reunions, una vegada al mes amb els coordinadors del programa, són al campus de Bellaterra, lloc on el professorat dóna classes. Per tant, els és complicat baixar a la ciutat per reunir-se amb els seus alumnes

del màster, fet que em sembla poc pràctic, per no dir desconsiderat, ja que en lloc de venir a Barcelona una sola persona, el professor, han de pujar al campus els, aproximadament, 30 alumnes.

D'altra banda, molts dels meus companys lamenten també que es perden gran part de la vida universitària. Només anem al campus per a les inscripcions i alguna reunió esporàdica. Quan hi anem veiem l'enorme quantitat d'esdeveniments que organitzen els diferents grups estudiantils, com les xerrades amb gent convidada, conferències i, fins i tot, les vagues i esdeveniments polítics, en les quals, de vegades, voldríem participar però no ho podem fer per desconeixement.

També ens costa conèixer les diferents facultats i poder conviure novament en un ambient estudiantil. La majoria dels meus companys s'han graduat recentment i comencen a estranyar el que ha estat un dels períodes més bonics de la seva vida.

■ NOTÍCIES

■ **Autobús directe des de Granollers**

La nova línia d'autobusos que des d'aquest any connectarà el campus de l'Autònoma amb Granollers farà únicament dos viatges diaris. Les sortides des de Granollers tindran lloc a l'estació d'autobús i es faran a les 7.30 i a les 14.00. A més existeix un altre trajecte en sentit contrari, UAB-Granollers, aquest amb una sola sortida diària a les 14.45. L'autobús funcionarà només durant les setmanes de docència i la durada del trajecte serà de 45 minuts, tot i que estarà condicionat per la fluïdesa del trànsit. A la Universitat les parades que es faran seran: Facultat de Lletres, Plaça Cívica, Vila Universitària, Facultat de Ciències de la Comunicació i Facultat de Medicina.

■ **Nova ubicació per a la Festa Major**

L'aparcament situat entre la Facultat de Veterinària i l'edifici del Rectorat acollirà per primera vegada la Festa Major de la UAB el proper dia 8 de novembre. A l'espai sense asfaltar es desenvoluparan les actuacions musicals, mentre que a l'aparcament pavimentat estaran els serveis i les parades dels estudiants. La Plaça Cívica serà un altre dels punts centrals de la Festa, com cada any.

■ **Joves universitaris d'Intermón Oxfam**

Els dies 27 i 29 de Novembre, de 16h a 19h, tindrà lloc a la Sala 5 de la Facultat d'Econòmiques el Taller d'Intermon Oxfam. La finalitat del taller és facilitar informació als participants per tal d'entendre la complexitat del món en el que vivim i donar formació específica per a l'acció. La inscripció és gratuïta i estarà oberta fins al 23 de novembre.

Inauguració del Parc de Recerca UAB

El passat 19 d'octubre es va inaugurar el Parc de Recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona (PRUAB), un complet centre d'investigació que ja ha començat a edificar-se en el campus de Bellaterra, a l'esplanada situada al costat de les Columnes de la UAB. L'acte, dirigit per José Montilla, va començar en la sala d'Actes del Rectorat, on els assistents van poder gaudir de la projecció de vídeos explicatius i es va clausurar amb la plantada simbòlica d'un arbre en el terreny que ocuparan les futures instal·lacions de PRUAB ■

Alumnes de l'aula de teatre, assajant.

Teatre Català al campus

Durant el pròxim semestre pots reflexionar sobre algunes de les estrenes teatrals catalanes actuals. Obres d'autors com Sergi Belbel, Josep M. de Sagarra, Xavier Albertí i Lluïsa Cunillé es comentaran durant el curs en el seu context històric i filosòfic. L'alumnat rebrà els coneixements previs necessaris per poder analitzar l'obra abans d'anar-la a veure. Gràcies a un conveni signat entre

la UAB i les sales de teatre, els estudiants de l'assignatura rebran importants descomptes per cadascuna de les estrenes comentades. El curs comença a finals d'octubre i finalitza el febrer del 2008 amb un preu de 100 € per als estudiants; l'assignatura és convalidable per tres crèdits de lliure elecció ■

Eduardo A. Díaz

La selecció d'embrions evita la fibrosi quística

Investigadors de la UAB han aconseguit, mitjançant diagnosi genètica preimplantacional (anàlisi genètic i selecció d'embrions), el naixement d'un nadó sense fibrosi quística en una família que presentava un alt risc de transmissió hereditària de la malaltia. És el primer cop arreu del món que s'aconsegueix aplicant una diagnosi genètica preimplantacional (DGP) i de doble d'anàlisi monogènic i cromosòmic complet. Aquesta recerca ha estat realitzada per la Unitat de Biologia Cel·lular i Genètica Mèdica de la UAB, que dirigeix la doctora Joaquina

DANIEL OCÁSAR

Navarro, i ha comptat amb la col·laboració de la doctora Esther Fernández i el doctor Alfonso de la Fuente, els quals pertanyen a la Fundació Jiménez Díaz de Madrid ■

Samanta Borda

■ **Fisioteràpia en Pediatria**

Els dies 8, 9 i 10 del mes de novembre a l'Hotel Serhs Campus es realitzarà el II Congrés Nacional de la Societat Espanyola de Fisioteràpia en Pediatria com a evidència científica amb perspectives internacionals. És obert per a tots el públics i l'entrada és gratuïta.

■ **Reunió anual sobre malalties estranyes**

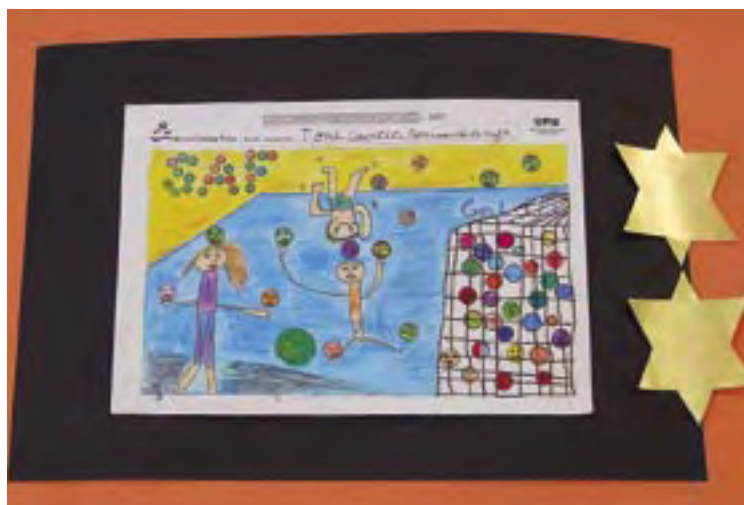
A la Casa de Convalescència (Hospital Sant Pau de Barcelona) els dies 12 i 13 de novembre es realitzarà, com s'ha fet en els darrers anys, la reunió anual de malalties estranyes. Hi haurà taules rodones, conferències i s'informarà dels últims descobriments i les noves malalties aparegudes.

■ **Programa d'ajuda 'Leonardo'**

Des del 15 d'octubre i fins al 15 de novembre estarà oberta la convocatòria per a la sol·licitud del *Programa Leonardo* per al curs 2008/2009. Aquest programa atorga beques per a realitzar pràctiques en empreses a l'estranger. Els alumnes que poden optar-hi són els graduats i graduades de tots els centres que hagin acabat els estudis després del curs 2005-2006 (inclosos aquells en disposició d'obtenir el títol entre juliol i setembre de 2007).

■ **Programa de vacunació al Dispensari**

El Servei Assistencial de Salut ofereix a la comunitat universitària la possibilitat de vacunar-se a les seves instal·lacions. El Dispensari disposa de vacunes antigripals, antitetàniques i anti-Hepatitis B, que s'administren de dilluns a divendres, de 9 a 13 hores i de 15 a 20 hores.

DANIEL OCÁSAR

Dibuix premiat al III concurs infantil al SAF.

Activitats infantils al SAF

El Servei d'Activitat Física (SAF) inaugura les activitats infantils per primer cop al setembre. Aquesta proposta va destinada principalment als fills del personal que treballa al campus, tot i que també s'hi poden inscriure nens que no pertanyen a aquest grup. El bàdminton, la natació i el tennis són les activitats programades per a aquest curs lectiu. A més, a l'estiu es proposa un futbol no competitiu per a nens d'entre 5 i 14 anys anomenat XEF (Xarxa d'Escoles de Futbol RCD Espanyol). Les activitats infantils són una resposta a les demandes dels propis usuaris. El 31 de maig al matí tindrà lloc la "Jornada recreativa", és a dir, la cloenda dels cursos, amb una festa a la piscina on hi haurà una interactivitat entre pares i fills ■

Laura Jiménez Lora

■ NOTÍCIES

■ **BiciCampus.net**

Neix una nova campanya de sensibilització entre universitats –UB, UPC i UAB– per promocionar la bicicleta a l'entorn universitari com a transport urbà habitual. La gent que hi participi podrà descarregar-se diversos elements promocionals de la web oficial.

■ **Jueus en territoris de llengua Catalana**

Barcelona i Perpinyà han estat les seus del III Congrés per l'estudi dels jueus en territoris de llengua Catalana que es va celebrar els dies 15,16,17 i 18 d'octubre. El certamen el va organitzar l'Institut Privat d'Estudis Món Juïc en col·laboració amb la UAB.

■ **Pla de Mobilitat per accedir a la UAB**

Aquest pla realitzat per l'Autoritat Territorial de la Mobilitat de Barcelona i la Generalitat de Catalunya té per objectiu diagnosticar els principals problemes d'accessibilitat al Campus i fer propostes d'actuació per tal de millorar l'accés a tots els estudiants de la UAB.

■ **Curs sobre discapacitat i integració a la FAS**

El dia 24 d'octubre començà el curs *Discapacitat i Integració* que la Fundació Autònoma Solidària de la UAB porta a terme amb l'Ajuntament de Cerdanyola. El curs, d'un mes de durada, intenta oferir una visió clara sobre les diferents discapacitats fent un èmfasi especial en la inclusió a l'àmbit acadèmic. La inscripció costa 75€ i pot fer-se des de la pàgina de la fundació: www.uab.cat/fas. L'assistència dona dret a dos crèdits de lliure elecció. S'impartirà dilluns i dimecres de 15.30 hores a 19.30 hores.

Crema 'reial' a la Plaça Cívica

JORDI GRAOS

Pancarta i ninot abans de la crema a la Plaça Cívica.

Uns 300 estudiants es van reunir el passat dijous 4 d'octubre a la Plaça Cívica de la Universitat Autònoma de Barcelona amb la finalitat de donar suport als nou gironins imputats per la segona crema de fotos dels monarques de l'Estat espanyol.

Al mateix temps que el jutge de l'Audiència Nacional, Fernando Grande-Marlaska, posava en llibertat als acusats de cremar el passat setembre fotos reials a Girona, a la UAB un jove va tornar a

calar foc a una fotografia del rei Juan Carlos enfront d'uns 300 estudiants. Un altre grup d'estudiants també reunits a la Plaça Cívica va penjar i cremar un ninot que representava al monarca i que portava una banda amb els colors de la bandera espanyola.

Diversos col·lectius independentistes catalans ja han anunciat altres 30 manifestacions ■

Samanta Borda

Tractaments més ecològics per als residus industrials

En la recerca realitzada pels investigadors del Departament d'Enginyeria Química de la UAB s'han estudiat nous tractaments d'aigües residuals industrials, basats en acoblar un pre-tractament d'oxidació química i un tractament biològic clàssic. L'objectiu de la recerca portada a terme pels investigadors de

DANIEL OCÁSTAR

l'Autònoma era trobar la manera de depurar aigües residuals industrials mitjançant tractaments econòmics i respectuosos amb el medi ambient. Els resultats obtinguts mostren una prometedora via per al desenvolupament de nous tractaments de residus basats en l'acoblament d'un pre-tractament d'oxidació química, seguit d'un tractament biològic clàssic. D'aquesta manera, es poden dissenyar diverses plantes d'oxidació per a processar efluentes específics d'un determinat sector industrial, els quals poden ser integrats i gestionats dins de la xarxa de clavegueram municipal ■

S.B

L'Associació d'Amics UAB premia Sergi Beser, David Jou i Carmina Virgili

Paco Candel rep el premi Universitat-Societat del Consell Social UAB

Associació d'Amics UAB

El 16 de novembre l'entitat celebra la Festa Anual 2007 a la Casa Convalescència de Barcelona. La presentació de la festa, que compta amb la presència del rector de la Universitat

Autònoma de Barcelona, Lluís Ferrer, i del president de l'Associació, Xavier Muñoz, va a càrrec de la cantant Laura Simó, acompanyada al piano pel mestre Francesc Burrull.

Com cada any, l'Associació d'Amics UAB celebra una festa per a premiar els seus millors Amics. Es tracta d'un acte festiu i de reconeixement de mèrits científics i professionals de diversos membres de la comunitat universitària.

Paco Candel, tota una vida al servei de la societat

Enguany, l'Associació i el Consell Social premien Paco Candel amb el guardó Universitat-Societat. Candel, cronista de la Barcelona dels anys 50, autor d'Els altres catalans, va reivindicar els drets dels immigrants i va denunciar la pobresa en què vivien. Ha estat senador, articulista i autor de diversos llibres, i ha esdevingut una referència obligada per a conèixer el nostre passat més immediat.

Beser, Jou i Virgili: la passió universitària per ciències i lletres

El Premi Amic dels Amics, concedit per l'Associació, és per als catedràtics Sergi Beser, David Jou i Carmina Virgili.

Sergi Beser és catedràtic emèrit de Literatura Espanyola de la UAB. Amant d'autors com Blasco Ibáñez, Leopoldo Alas Clarín o Pérez Galdós, s'ha dedicat a estudiar comparativament la literatura espanyola i la catalana sense oblidar la referència dels autors universals.

David Jou és catedràtic emèrit de Física de la UAB. Especialitzat en termodinàmica i mecànica

Paco Candel

estadística, també és poeta: ha publicat més de vint llibres de poesia originals i atrevits, i ha dedicat, a la vegada, més de 30 anys a la física. Dues maneres diferents

d'entendre el món (la poesia més tendra i la física més estricta) que, en el cas de Jou, no es repel·leixen.

Carmina Virgili és catedràtica emèrita de Geologia de la Universidad Complutense de Madrid. Els seus estudis sobre el Triàsic i el Permià, entre molts altres, han estat publicats per entitats tan prestigioses com la Societat Geològica de Londres o l'Acadèmia de Ciències de París. Ha rebut molts premis de primer ordre, com ara la Legió d'Honor Francesa, la Medalla Narcís Monturiol o la Gran Creu de l'Ordre Civil d'Alfons X el Savi. Carmina Virgili ha estat senadora i secretària d'Estat d'Universitats i Recerca.

La resta de premis són l'Agència de Promoció d'Activitats i Congressos, com a col·lectiu de la UAB, els premis extraordinaris de doctorat 2006-2007, i els socis que enguany ja fa deu anys que pertanyen a l'Associació ▶

Laura Simó i Francesc Burrull
Foto: Jaume F. Garbí

SARA PRIM

La imatge d'una universitat

En un món on la imatge corporativa de les empreses juga un paper important, la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) no podria ser menys. Com a tal, cuida la seva imatge. És l'Autònoma de Barcelona. La festa major és coneguda a tot arreu. La gent passa hores i hores a la gespa, que s'extén per tot el campus, l'únic campus tancat amb aquestes característiques a Catalunya.

La UAB va ser fundada l'any 1968 amb la voluntat d'establir quatre principis autònoms: lliure contractació del personal docent, lliure admissió dels alumnes, lliure redacció dels plans d'estudi i lliure administració dels cabals de que disposés la Universitat.

El primer logotip de la UAB va ser obra de L. Morillas. Es va crear quan l'Autònoma tenia més o menys vint anys d'existència.

Abans hi havia un escut que identificava la Universitat, que havia creat Josep Maria Subirats. Les columnes foren un altre punt d'inflexió en la història de la UAB. Feien una funció de fons en la representació institucional. Tot i que, avui dia, identifiquen l'Autònoma.

Aprofitant l'Internet

Han passat els anys i, en un entorn digitalitzat, l'Autònoma ha hagut d'adaptar-se. Pel que fa a Internet, l'any 2004 es va crear el portal actual (www.uab.cat). Es van desenvolupar, ampliar i millorar les noves pàgines externes en tres llengües: català, castellà i anglès. La idea de crear un nou portal sorgeix el 2002, any en què Lluís Ferrer va ser escollit rector. Ferrer estava interessat en potenciar els canals de comunicació de la Universitat, formada per una àmplia comunitat de prop de 50.000

Les conegudes columnes que identifiquen la UAB representen els seus quatre principis autònoms.

persones (estudiants, professors i PAS), totes elles amb necessitats comunicatives. El principal objectiu era informar i comunicar millor. La directora del portal i cap de Comunicació de la UAB, Esther Crespo, explica com el web "vol ser una bona mostra de la recerca que es realitza, dels estudis que s'imparteixen, a més de constituir una font de coneixement i un reflex de les inquietuds socials inherents a l'entorn".

L'any 2006 es va crear el web internacional, i amb l'increment dels serveis que ofereix la *intranet*, es van iniciar les webs dels centres docents, es va remodelar el portal en obert d'estudiants (encara no visible) i es va iniciar la *intranet* d'estudiants. El web anterior de la Universitat funcionava des del 1997. D'aquesta manera, s'afavoreix la comunicació i alhora es transmet el senti-

■ **La UAB va ser fundada l'any 1968 amb voluntat d'establir quatre principis autònoms**

■ **La informació difosa ha de ser institucional, veraç, precisa i actualitzada**

■ **L'Autònoma transmet els seus símbols a estudiants i personal a través dels materials que entrega cada curs**

ment d'identitat i pertinença a la institució.

La informació al web

Segons la normativa sobre el web de la Universitat Autònoma de Barcelona, la informació difosa ha de ser de caire institucional, ha de ser veraç, precisa i actualitzada. No podran ser utilitzats materials que tinguin drets d'autor, llevat del cas que es tingui una autorització explícita del titular. Això suposa que la informació s'ha de generar per qualsevol òrgan o unitat organitzativa de la Universitat, ja sigui acadèmica, de recerca o administrativa, en l'exercici de les seves funcions i dins el seu àmbit de competència.

L'àrea de Comunicació té el deure d'atendre als responsables i als editors de les pàgines vinculades. Per la seva banda, el Servei d'Informàtica és l'encarregat

La Universitat coneix la importància de la seva imatge corporativa i ha aconseguit fer-se identificar.

d'elaborar i facilitar les eines informàtiques per a confeccionar els webs, gestionar les llicències i decidir la ubicació de les pàgines al maquinari del Servei, així com participar en la formació d'usuaris en les tècniques de creació de pàgines web.

El Servei de Publicacions té cura d'elaborar i mantenir un fons gràfic de la Universitat, d'ús lliure, i podrà editar pàgines web per encàrrec. Finalment és la representació de la comunitat universitària qui ha de controlar els continguts, en concret el Consell de Govern.

Una imatge ben impresa

Per tal d'oferir els paràmetres d'accessibilitat a tots els usuaris, es tenen en compte les recomanacions de l'ONCE i de la *Web Accessibility Initiative (WAI)*. La UAB ha assolit el nivell *a* de la WAI en les

portades dels canals temàtics. Però no cal anar tan lluny ni a coses tan complexes com ara la planificació i l'elaboració del portal de l'Autònoma. Tenim ben a prop exemples de com la UAB transmet els seus símbols a estudiants, personal docent, investigador i de serveis. La carpeta i l'agenda de la UAB no estan fetes a corre-cuita. La Universitat cuida la seva imatge a través d'aquests articles que ens arriben cada curs.

La Universitat Autònoma sap quina és la importància de la imatge corporativa d'una institució cultural com és la universitat. Una imatge fàcilment reconeguda a tot arreu. Un símbol, en definitiva, que ens identifica ■

**Matilde Gordero
Danuta-Assia Othman
Sara Prim
Elena Martín**

Campus: espais **oberts**

Envaïm jardins, bancs i places. Preparem jornades a la plaça Cívica, reunions a la gespa, o vermouths a les terrasses. Anem a fer un tomb per la Vila, o pugem a Veterinària per gaudir del seu menjador a l'aire lliure. Creuem el Campus des de Medicina fins a Educació, travessem ponts, camins rurals i ens aturem en els millors paratges per observar l'horitzó. Si estudies en època d'exàmens, per què et quedes dins les biblioteques? Agafa apunts, llibres i auriculars i tombat en algun dels espais

verds que t'envolten. O se'u en un banc per descansar la ment, xerrar distretament amb les amistats o mirar els colors ataronjats que de forma meravellosa, queden atrapats al capvespre. Si arribes d'hora a la teva facultat, atura't un moment i mira en sentit contrari del que cada dia observes de forma automàtica. Descobriràs un Campus que encara no t'has atrevit a visitar, o tan sols no t'has parat a pensar que existeix.

Text: Alba Rodríguez; **Fotografia:** Valeriano Machío

“La **teràpia** cel·lular ha de ser **accessible** a qualsevol”

És una de les grans científiques del nostre país. Anna Veiga (Barcelona, 1956), llicenciada en Biologia per la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigeix actualment la investigació del Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona. La biòloga ha parlat amb nosaltres per aprofundir en la matèria de les cèl·lules mare.

Anna Veiga
Llicenciada en Biologia i directora d'investigació del Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona

¿En què consisteix el projecte en el que treballa actualment al seu Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona?

El projecte consisteix en aconseguir derivar línies de cèl·lules mare embrionàries que no hagin tingut contacte amb cap compost d'origen animal i en condicions definides per garantir que són

segures en el moment en que poden utilitzar-se per una aplicació clínica.

¿He de tenir esperança en les possibilitats terapèutiques que ofereixen les cèl·lules mare o pot ser que al final del camí tot hagi estat en va?

Els resultats en animals i els

Anna Veiga, és una científica pionera en investigacions cel·lulars.

resultats *in vitro* als laboratoris són esperançadors, però encara queda molta investigació a fer per a que l'aplicació clínica estigui a punt. De totes maneres, suposant que mai aconseguíssim transformar cèl·lules mare en cap tipus cel·lular adequat per a trasplantar a un pacient, tota la investigació bàsica que s'està

DANIEL OCÁSTAR

■ **A Espanya, actualment, hi ha autoritzats 40 projectes d'investigació amb cèl·lules mare**

■ **Els resultats obtinguts als laboratoris són esperançadors, però encara queda molta investigació a fer**

■ **Aquest país té una de les legislacions més progressistes d'Europa**

V projecte de investigació amb cèl·lules embrionàries:

L'objectiu principal és conèixer el mecanisme pel qual la cèl·lula embrionària pot convertir-se en qualsevol teixit.

Des del 2005 Catalunya participa de la investigació amb cèl·lules embrionàries. Es tracta del cinquè projecte d'aquestes característiques que el Govern autoritza des que es va aprovar la investigació amb embrions humans. La científica catalana Anna Veiga dirigeix aquest treball des del Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona.

El projecte es desenvolupa en dues fases.

En la primera es deriven les línies cel·lulars dels embrions sobrants dels tractaments de fecundació *in vitro*, com ja estan fent altres grups d'investigació.

En aquesta ocasió, però, no s'utilitzarà cap mitjà de cultiu que contingui productes animals; de manera que aquestes cèl·lules mare puguin utilitzar-se en pacients en un futur pròxim. La segona fase és la que pot originar més polèmica perquè preveu la creació d'embrions amb material cel·lular animal i humà, és el que es coneix com a quimera.

fent en aquests moments és de molta utilitat per conèixer millor molts mecanismes de la expressió genètica i de la biologia de desenvolupament.

De produir-se, ¿quan veurem les primeres aplicacions terapèutiques?

És difícil posar una data. No podem arriscar-nos a una teràpia clínica fins a assegurar-nos de què es tracta. He d'esperar a disposar d'una tècnica eficient i sobretot segura.

¿Què respon a aquells que veuen la utilització de les cèl·lules mare embrionàries com una pràctica d'ètica reprovable?

Cadascú és lliure de pensar el que vulgui i tenir la seva pròpia opinió.

¿Quines diferències hi ha entre investigar amb cèl·lules mare adultes i cèl·lules mare embrionàries?

Les cèl·lules mare embrionàries són *totipotents*, és a dir, són capaces de transformar-se en qualsevol tipus cel·lular que existeix a l'organisme; mentre que les cèl·lules mare adultes són *multipotents*. Poden transformar-se només en alguns tipus cel·lulars, i, a banda, són més difícils d'aïllar, de cultivar al laboratori i de mantenir-les indiferenciades.

¿Quants projectes d'investigació amb cèl·lules mare hi ha autoritzats a Espanya, i sobre quines malalties es pretén actuar?

Actualment s'han autoritzat uns 40 projectes des de l'Institut de Salut Carles III. Es pretén tractar

qualsevol malaltia produïda per una pèrdua de la funció cel·lular.

¿Espanya té una de les legislacions més progressistes en aquesta matèria?

Sí. Actualment Espanya té una de les legislacions més progressistes, juntament amb Suècia i el Regne Unit, per exemple.

Vostè defensa que la investigació relacionada amb la teràpia cel·lular ha de romandre vinculada a la xarxa sanitària pública, per evitar que empreses privades tractin de treure profit dels avanços als que no podria accedir posteriorment tota la població.

Per suposat. Com qualsevol tractament, la teràpia cel·lular ha de ser accessible a qualsevol persona. Això no vol dir que no es puguin utilitzar fons privats a banda dels públics per a la investigació.

¿En quina situació es troba el nostre país en matèria de investigació científica a nivell mundial?

En els últims anys, s'ha fet una aposta molt important en el nostre país creant nous centres d'investigació. El nivell dels nostres investigadors és comparable al de la resta del món, encara que en número no siguem tants com en la resta de països que lideren la investigació biomèdica.

¿Des de les administracions s'hauria de recolzar més la investigació científica?

Malgrat que ha augmentat el suport de les administracions seria necessari un compromís més important.

Ets coordinadora en un màster de Biologia de la Reproducció.

¿Com veus el nivell acadèmic a les nostres universitats?

El nivell universitari està millorant en els darrers anys tot i que encara existeixen

■ **En els últims anys, s'ha fet una aposta molt important en el nostre país creant nous centres d'investigació**

■ **El nivell dels nostres investigadors és comparable al de la resta del món**

■ **El llenguatge científic ha de ser rigorós, concret i comprensible**

diferències entre les diferents universitats i facultats.

¿Quin paper juguen els mitjans de comunicació en la divulgació dels descobriments científics?

Els mitjans de comunicació són imprescindibles per acostar i donar a conèixer a la societat allò que fan els investigadors als laboratoris i de quina manera podrien beneficiar a tota la societat els avanços que van succeint.

Anna Veiga abans d'una conferència al col·legi de Periodistes de Catalunya.

¿Fins a quin punt el llenguatge científic hauria de ser més assequible per ser permeable al coneixement de tota la nostra societat?

El llenguatge científic ha de ser rigorós i concret. El científic té la responsabilitat d'utilitzar un llenguatge comprensible en el moment en què dóna a conèixer les seves investigacions a la resta de la societat ■

Danuta-Assia Othman

ISMAEL RODRÍGUEZ

Àmplia activitat com a científica i investigadora

Llicenciada en Ciències Biològiques per la Universitat Autònoma de Barcelona a la promoció 1974-1979 i Doctora en Ciències Biològiques per la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 1991. Actualment, Cap de la Secció de Biologia al Servei de Medicina de la Reproducció de l'Institut Universitari Dexeus. És especialista en Reproducció Assistida Humana pel Col·legi Oficial de Biòlegs. Així mateix, participa en programes d'investigació i docència relacionats amb les Tècniques de Reproducció Assistida i en la formació de nous especialistes i també a congressos nacionals i internacionals presentant ponències i comunicacions. La seva activitat com a docent es concentra en la coordinació del Màster en Biologia de la Reproducció juntament amb el Departament de Biologia Cel·lular i Fisiologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

INICIEM un seguit de reportatges amb la voluntat de recordar episodis que van causar un fort impacte a la nostra vida col·lectiva universitària. Son Històries de la UAB. Comencem amb uns fets que van ser notícia molt més enllà del nostre campus, el gener del 1999, quan la visita del aleshores cap del govern espanyol, José Maria Aznar, va degenerar en enfrontaments entre la policia i estudiants. El claustre, màxim organisme de govern de professors, estudiants i PAS, va decidir declarar *persona non grata* a Aznar.

“Va ser el pitjor dia de la meua vida a la UAB”, diu Joan Gómez, exdegà de la Facultat de Filosofia i Lletres. “Vaig sentir molta por de les represàlies”, confessa Carles Solà, exrector de la UAB. Aquests són alguns dels records que han quedat d’aquell 14 de gener de 1999.

Una visita ‘non grata’

Començava l’any 1999 i en ple període preelectoral, José Maria Aznar, en aquella etapa president del Govern espanyol, va venir a visitar el Centre Nacional de Microelectrònica (CNM), que pertany al Consell Superior d’Investigacions Científiques (CSIC). No se sap ben bé perquè, però la visita d’Aznar no va transcendir ni entre la direcció de la Universitat ni entre els estudiants fins el vespre abans,

quan alguns mitjans van filtrar la notícia i aquesta va arribar a un petit nombre d’estudiants. Fins i tot el rector de l’Autònoma, Carles Solà, es va assabentar de la visita d’Aznar gràcies a una trucada telefònica de darrera hora el mateix matí del 14 de gener. Solà no va arribar al campus fins a dos quarts d’onze, quan la comitiva del president era a punt d’arribar. Era una estratègia de la campanya electoral del PP, que

L'ex-president José Maria Aznar en la seva arribada a la UAB.

pretenia copar les portades dels diaris amb la foto del president donant suport als centres de recerca. I la va aconseguir.

Concentració espontània

Al voltant de dos quarts d’una del migdia va tenir lloc una manifestació d’estudiants contraris a la política del Govern estatal, que es va iniciar a la plaça Cívica en direcció al CNM, però que no va poder continuar

■
“Les imatges de la repressió van sortir en totes les televisions

■
“Les forces de seguretat van agredir amb porres a tothom que es trobava a la zona”

la seva marxa perquè es va trobar el desplegament de la policia davant la Facultat de Filosofia i Lletres. El degà de la Facultat, Joan Gómez, que feia poc que ocupava el càrrec, ni tan sols s'havia assabentat de la visita de l'expresident, i es va trobar en mig dels enfrontaments amb la policia. Malgrat la seva intervenció i la d'altres professors i personal, no va evitar els incidents. De fet, un dels ferits va ser Martí Marín, professor de la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia, que va rebre un cop a les costelles. “El policia que em va pegar em

En aquestes imatges, extreptes de les que van publicar els diaris, es veu la càrrega policial que va causar 14 ferits.

va dir que només era el primer avís”, recorda.

L'encontre entre els estudiants i la policia va derivar, segons els diaris de dies posteriors i els propis protagonistes, en una actuació desproporcionada i indiscriminada per part de les forces de seguretat, que van agredir amb porres i bales de goma a tothom que es trobava a la zona, ja fossin estudiants, professors o persones que estaven de pas en aquell moment. “La seguretat es va veure desbordada i es van donar instruccions de tolerància zero contra els manifestants”, diu

Enric Marín, aleshores membre de la Junta de Govern de la UAB. Com a conseqüència hi va haver nombrosos ferits, catorze dels quals van ser atesos als Serveis Assistencials de Salut, amb contusions i ferides de diversa consideració. “Va ser una situació totalment insòlita estant en democràcia”, considera Joan Gómez. I, mentre uns es dedicaven a dissoldre els manifestants, dins el CNM, els molts periodistes que es van concentrar, escoltaven amb tranquil·litat les paraules d'Aznar durant la roda de premsa. Per això es van filmar poques

■
Només alguns fotògrafs van poder captar algunes instantànies

■
Els fets de l'Autònoma van arribar al Parlament de Catalunya i a Madrid

■
“La seguretat es va veure desbordada”

Un Testimoni

Aquell dia, el campus es va convertir en l'improvisat escenari d'una batalla campal que va acabar amb el nomenament d'Aznar com a persona non grata. Ara s'explica com una història més de la nostra Universitat, però en aquell moment no només va tenir un ressò dins del campus, sinó que a l'exterior, amb el tractament dels mitjans de comunicació. “Les imatges de la repressió van donar la volta per totes les televisions del país i, fins i tot, de fora”, recorda Enric Marín, aleshores secretari general de la UAB.

imatges dels successos i només alguns fotògrafs van poder captar algunes instantànies que després van ser vistes arreu.

La policia, pel fet de centrar la seva atenció als moviments dels manifestants, no va complir amb el seu deure de garantir la seguretat del president, ja que alguns estudiants, amb les seves pancartes de protesta, van arribar a escassos metres del cotxe oficial del president. Aznar, amb “la cara com un poema”, segons Marín, va marxar a corre-cuita i, immediatament, els estudiants es van concentrar a les portes del despatx del rector, Carles Solà, demanant la seva dimissió. El rector es va comprometre a donar suport als estudiants que

A dalt, Carles Solà, aleshores rector. A sota, imatge del claustre de la UAB que va declarar Aznar persona non grata. La resta són imatges de manifestacions de protesta a Barcelona pels fets ocorreguts.

van denunciar els fets i els va acompanyar a la roda de premsa que organitzà el Col·legi de Periodistes per expressar el seu malestar per l'actuació policial.

L'Autònoma respon

Davant la gravetat de l'incident, l'Autònoma també va prendre accions i es va convocar un claustre extraordinari. Allà, tant professors com estudiants i equip de Govern van presentar la seva visió dels fets i de la discussió va sorgir una proposta, que s'havia gestat a les diferents assemblees que estudiants i professors van mantenir després dels esdeveniments; una proposta un tant sorprenent, com la de declarar “persona

non grata” al president del Govern, José Maria Aznar, a la Policia Nacional i a la delegada del Govern de Catalunya, Júlia Garcia-Valdecasas.

Tot i que l'equip de Govern, encapçalat per Carles Solà, no estava d'acord amb arribar a tal extrem perquè es pensava que era inadequat prendre aquesta decisió en aquell moment –“tot i que el cos ho demanava”, reconeix Enric Marín–, el fet és que va perdre la votació.

Tot i que al principi es podria pensar que el resultat de la votació apuntaria a la delegada del Govern, per la seva responsabilitat directa amb els fets, qui va sortir perjudicat va ser el expresident del Govern.

La cosa no va quedar aquí, i els fets de l'Autònoma van arribar al Parlament de Catalunya de la mà de diferents grups parlamentaris que buscaven arrencar de la delegada del Govern els motius de la contundent resposta policial del 14 de gener. A la vegada, la polèmica va tenir el seu espai a Madrid, amb la intervenció del ministre de l'Interior a la cambra baixa i, especialment, als mitjans de comunicació catalans que es van barallar per aconseguir els millors testimonis dels incidents. Tot i això, el propi Aznar mai va voler fer declaracions al respecte, però l'Autònoma patiria les conseqüències de tot plegat, conseqüències més aviat puntuals però de rellevància com que

Portades i pàgines interiors d'alguns dels diaris que van recollir els fets.

l'aprovació del projecte de l'accelerador de partícules, el sincrotró, patís “una demora innecessària i que finalment es decidís ubicar fora del campus, a l'altra banda de la B-30”, segons explica Enric Marín. “Es van enverinar decisions”, diu Martí Marín.

Aquesta història sembla que ha quedat en l'oblit. La majoria dels protagonistes, sobre tot dels estudiants, ja no corren pels passadissos de la UAB. I per això des de la revista Campus hem volgut que es recordi com alguna cosa més que una simple anècdota ■

**Danuta-Assia Othman,
Alba R. Santos,
Maria Sistachs i Laura Casas**

El compromís de les Terres de l'Ebre entorn el seu riu

El Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació de la Facultat de Ciències de la Comunicació va organitzar el passat curs una activitat de lliure elecció denominada *Aproximació als mitjans de comunicació comarcals catalans*, de quatre crèdits.

Un grup d'una cinquantena d'estudiants va visitar les redaccions dels principals mitjans de comunicació (premsa, ràdio, televisió i diaris digitals) de Girona, Vic, Manresa, Lleida, Tortosa, Tarragona i Reus. En aquest curs acadèmic l'activitat es farà del 18 al 24 de febrer i inclourà Andorra. Aquest reportatge sobre les Terres de l'Ebre és fruit de les conferències, visites, xerrades i activitats diverses realitzades en aquella part del nostre país.

El compromís d'un poble caracteritza i atorga un caire emblemàtic a les Terres de l'Ebre. Aquesta lluita per defensar la terra es materialitza a diferents nivells. En una vessant més

El delegat de la Generalitat a les Terres de l'Ebre pels temes de medi ambient, Gimeno, exposant la problemàtica del Delta

literària, diversos autors han promulgat l'esperit de la seva terra en un període caracteritzat per la repressió de la cultura catalana. A nivell social, el poble ha lluitat per defensar la vitalitat del seu territori, el Delta de l'Ebre. Enfront l'amenaça que suposa el Pla Hidrològic Nacional, persones compromeses amb la zona han format un moviment social sense precedents, la Plataforma en Defensa de l'Ebre. Amb la derogació del Transvasament de l'Ebre han guanyat la primera batalla. Mirant al futur, també es treballa per un desenvolupament tecnològic per no perdre el tren de la nova societat de la informació. La implantació del programa *Ciutat Digital* a Amposta és

una mostra de la integració en les noves tecnologies, com la banda ampla d'Internet de les Terres de l'Ebre, una zona que fins al moment havia estat al marge dels avenços tècnics.

Els defensors de l'Ebre

Les Terres de l'Ebre són una zona amb una gran tradició històrica i amb grans figures de la societat catalana que s'han caracteritzat per mantenir un gran compromís i dedicar la seva vida a una mateixa causa: la defensa de la seva terra, l'Ebre, i de la seva llengua, el català. Alguns exemples els podem trobar a finals del primer terç del segle XX. És una època en què Espanya es troba en plena guerra civil quan sorgeixen grans autors com Joan Baptista Manyà i Alcoverro (Gandesa, 1884 – Tortosa, 1976). Joan Baptista, teòleg i escriptor, qui destacà per ser una figura summament independent i dedicà

El riu Ebre està seriosament amenaçat pels plans hidrològics.

la seva obra a la defensa dels drets de la llengua catalana, motiu pel qual va ser detingut durant la guerra civil.

Marcel·lí Domingo (Tortosa, 1884 – Toulouse, 1939), mestre i periodista, formà part de partits polítics republicans nacionalistes. Fou designat ministre d'Agricultura durant la Segona República i la seva lluita es va centrar en dur a terme la reforma agrària, que mai s'aplicà.

Artur Bladé i Desumvila (Benissanet, 1907 – Barcelona 1995) va destacar per la seva trajectòria literària i pel seu compromís amb les polítiques d'esquerres a les Terres de l'Ebre. Creà el setmanari l'Ideal de l'Ebre i tot i el seu exili a França i Mèxic a causa de la guerra civil va ser guardonat en els Jocs Florals.

Sebastià Arbó (Sant Carles de la Ràpita, 1902 – Barcelona 1984) vinculà la seva obra i el

seu treball i col·laboracions en diversos diaris a les Terres de l'Ebre i a la llengua catalana. Però durant el franquisme es va veure obligat a traduir les seves obres al castellà.

El denominador comú de tots aquests autors, i de molts altres no citats, és el compromís i la lluita per la seva terra i per tot el que l'envolta. És per això que autors com aquests s'han convertit en un referent imprescindible per a comprendre la vida a les Terres de l'Ebre al llarg del primer terç de segle XX.

Existeixen altres alternatives als transvasaments

El compromís amb el territori ha continuat al llarg del temps adaptant-se als nous conflictes. Recentment la gent de les Terres de l'Ebre ha tornat a demostrar que la defensa del territori és una de les seves principals senyes. Davant l'amenaça del Pla Hidrològic Nacional presentat pel Partit Popular ha nascut un moviment social capaç de lluitar fins a la derogació d'aquesta llei.

L'amenaça de la llei de l'any 2001

El Pla Hidrològic Nacional (PHN) es va aprovar al Parlament espanyol l'any 2005, com a modificació del pla de 2001 i substituint el transvasament del riu Ebre pel projecte Agua. El principal punt del pla de 2001 era el transvasament de l'Ebre portant aigua des de la conca del riu cap a Castelló, València, Alacant, Múrcia, Almeria i Barcelona. Un pla hidrològic és necessari en un país amb escassetat d'aigua com l'Estat espanyol, però ha de millorar les condicions de tothom com una aposta de futur i no de passat. Existeixen altres alternatives als transvasaments com l'aprofitament d'aigües subterrànies, la construcció de desalinitzadores, depuradores... Algunes de les crítiques que s'han fet al pla són de gran im

La defensa de l'Ebre

ANTECEDENTS HISTÒRICS	MOBILITZACIONS SOCIALS	ORGANITZACIONS
1974 Acueducto Pirineo Oriental	Informes i escrits, reunions	Entitats i personalitats franquistes
1980/81 Minitransvasament Tarragona	Inici organització social Conv. manifestacions	Coordinadora 44 ent. independen- tistes, ecologistes
1989 Petició Govern Generalitat de 45 m3/s a Barcelona	Manis, caravanes Màxim mobilització: 8000 persones	Coordinadora
1993 PHN del PSOE	Mobilitzacions, informes tècnics	Legals Creació
1995 Tranvasament a Balears	Mobilització puntual dèbil	Nova Cultura
2001 PHN del PP	Mobilitzacions actuals	PDE Fundació NCA

portància pel Delta. Les principals objeccions són que les alternatives de gestió resulten més econòmiques que el transvasament, el canvi climàtic podria reduir més encara el cabdal del riu i, principalment, que l'impacte ecològic al Delta de l'Ebre seria enorme.

Un moviment social sense precedents

Conservar el cabal del riu és de vital importància per causes mediambientals, com també socioeconòmiques, ja que la seva disminució pot contribuir a accentuar el desequilibri de la zona. La població de les Terres de l'Ebre s'ha conscienciat del problema i en conseqüència va néixer la Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE) el 15 de setem-

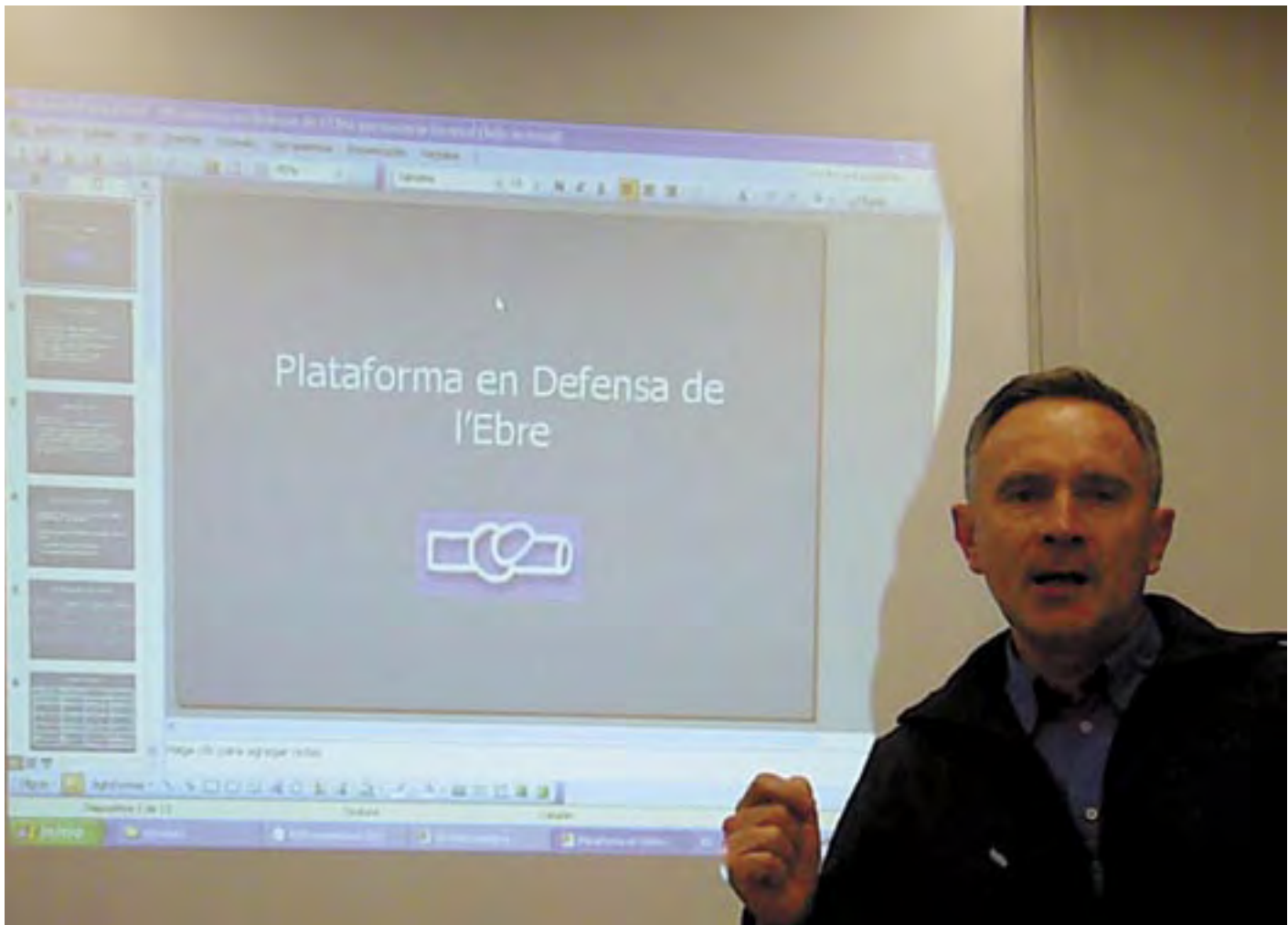
bre de l'any 2000 per lluitar en contra del Pla Hidrològic Nacional. Aquest pla incorporava la sisena petició de transvasament del riu Ebre. Per tal d'atorgar solidesa al nou moviment, era necessari que "les idees conformessin el camí de la lluita", segons Manolo Tomàs, membre i portaveu de la plataforma. La Plataforma en Defensa de l'Ebre no és una organització, sinó un moviment social molt dinàmic. A més, no està constituïda legalment, ni tenen afiliats ni quotes. Per això, qualsevol persona que participi dels actes formaria part de la plataforma. Des de la seva formació, només quatre Ajuntaments li han donat un suport formal. La Plataforma s'autofinança, ja que no ha rebut cap tipus de subvenció.

Manolo Tomàs, portaveu de la Plataforma en Defensa de l'Ebre, explicant les diferents fases de la lluita reivindicativa.

En aquest punt cal destacar el poder mediàtic del nus, emblema popular de la lluita.

Finalment, el PHN va ser modificat, fet que demostra la victòria de les peticions del moviment social, el qual va suscitar un dilema intern a la plataforma per si s'havia de continuar amb la lluita i amb quin objectiu.

A la realitat política es va modificar el PHN però es va destacar el segon annex com d'interès general, en el qual es detallen un seguit d'actuacions: embassaments als Pirineus i regadiu i construcció de canals. Aquest apartat podria suposar una sèrie de petits transvasaments. En aquest punt comença la segona etapa del moviment on la lluita esdevé més complexa ja que els contraris són més heterogenis.

Amposta s'integra en la societat de la informació

Amposta ha passat de ser la capital de comarca més meridional i una de les pitjors comunicades de Catalunya a ser una ciutat de referència en el món digital i de les noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC). Això és conseqüència del desenvolupament del programa *Ciutat Digital*, iniciat a finals de 2004. El programa *Ciutat Digital* és una iniciativa del Ministeri d'Indústria que pretén difondre la societat de la informació a varis municipis de l'Estat mitjançant l'aplicació de serveis avançats de telecomunicacions i de noves tecnologies, tant en el marc social com en l'econòmic. En el cas concret d'Amposta, la *Ciutat Digital* s'ha traduït en una

La lluita popular té com a emblema el nus que representa l'escanyament de la vida que dona l'aigua

sèrie de noves infraestructures comunicatives que han suposat una inversió global d'uns dos milions d'euros, sufragada en part pel consistori municipal.

La més important ha estat la instal·lació soterrada de fibra òptica. El nou cablejat uneix amb banda ampla l'Ajuntament i els principals centres educatius i sanitaris de la ciutat. En un futur, l'Ajuntament pretén estendre la xarxa als polígons industrials.

D'altra banda, també s'han instal·lat onze antenes de radio-enllaç a Internet via *Wi-Fi* i *Wi-Max* per arribar a la zona del Castell, al recinte de la fira, a la zona esportiva, als nuclis urbans escampats pel Delta i als polígons industrials.

El programa *Ciutat digital* també contempla la creació d'un por-

tal d'Internet (www.ciutatdigital.com) pels ampostins, actualment encara en fase de proves, però ja amb alguns continguts. El portal, dividit en dos grans parts, Comunitats i E-participació, és un conglomerat de serveis, com informació metereològica o notícies locals.

Amb *Ciutat Digital* arriba a Amposta una veritable connexió ràpida i generalitzada a Internet. Fins fa poc, l'única alternativa era un ADSL lent i implantat de manera parcial, que suposava un greu entrebanc pels establiments turístics i empresarials del Delta en la nova era global d'Internet ■

Marta Grau, María Costa, Ana B. Collado, Olga Rodríguez, Javier Modrego, Pablo Alegria, Marta Agraz, Javier Ocaña, Laura Oliver i Silvia Fernandez

■ LLIBRES

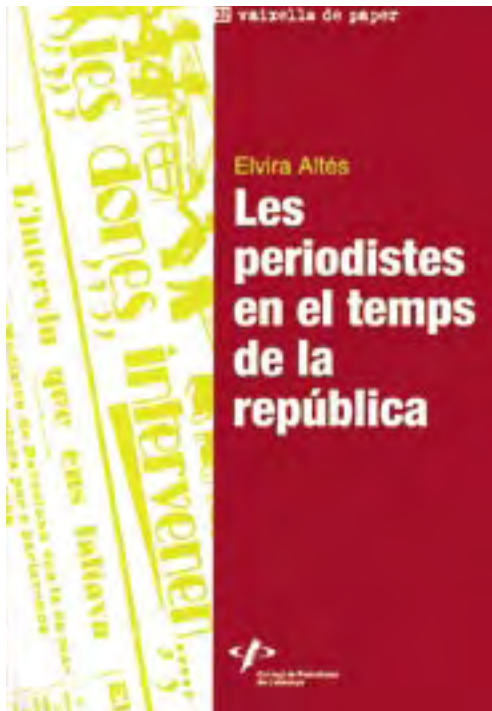
■ **Contra l'invasor.**
Recull d'articles a
L'Autonomista (1900-1938)
Rahola, Carles
A cura de Rosa Maria
Oliveras i Castanyer, Lúdia
Traveria i Riba.
Memòria del segle XX

És una selecció d'articles del periodista català Carles Rahola (1881-1939), un escriptor que va centrar els seus articles en denunciar totes les injustícies -societat de l'època. Afusellat el 1939, caigué en l'oblit fins que, en el transcurs

de l'Assemblea d'Artistes de Girona de 1976, es va relançar la seva figura per la seva labor intel·lectual i humana.

■ **Cultura i municipi. Polítiques culturals municipals a Catalunya.** Josep M. Figueres, Àngels Ponsa i Antoni Reig (coords.)
UAB 2007

Aquest llibre, coordinat per professors de la UAB, analitza la política cultural en l'àmbit municipal. Es tracta d'un exercici exhaustiu en diferents camps de la cultura, des de la producció fins a la promoció. Tot això, sota l'atenta mirada cap a la política.

■ **Les periodistes en el temps de la República.** Elvira Altés

Les periodistes en el temps de la República vol aportar una mirada general sobre el periodisme que començaven a practicar les dones en la dècada dels anys trenta del segle XX. Aquest treball de recerca il·lumina aquella part de la història que massa sovint ha quedat a l'ombra i no busca altra cosa que fer justícia a les pioneres del periodisme que van tenir la gosadia d'encetar un camí que per a la generació actual és una mica més planer.

■ **L'ofici de comunicòleg.**
Jaume Soriano
Eumo Editorial

Es tracta d'una exposició dels mètodes d'ús pertinents dins de les ciències socials. L'autor centra els seus estudis clarament en tres camps d'investigació molt diferents: el públic, els emissors i els textos. Resulta realment interessant la gran quantitat d'exemples que il·lustren cadascun dels temes.

■ **La història de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) 2007**
Albert Balcells

Aquesta obra consta de dos volums, el segon dels quals és de publicació recent. En aquests dos toms, creats sota la direcció d'Albert Balcells, es narra la història de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) en motiu del seu centenari. Al

primer lliurament es repassa l'etapa 1907-1942, mentre que el segon volum es centra en l'any 1942 i els següents.

■ **L'aigua conquerida. Hidraulisme feudal en terres de conquesta. Alguns exemples de la Catalunya Nova i Mallorca.**
Carolina Batet Company
Universitat de València/
UAB

Els mètodes i les tècniques de l'arqueologia hidràulica de diversos llocs de la Catalunya Nova i Mallorca son estudiats en aquest llibre, que descriu com els conqueridors feudals van reutilitzar els mecanismes de irrigació construïts anteriorment. Aquestes infraestructures eren utilitzades de manera diversa degut a les diferències existents en l'agricultura i en els usos socials de l'aigua en l'una i l'altra societat.

■ **Trabajar en prisión.**
Fausto Miguélez, Ramon de Alós-Moner, Antonio Martín Artilles i Francesc Gibert
Servei de Publicacions de la UAB 2007

La feina que fan els interns dels tallers de les presons de Catalunya son l'objecte d'aquest estudi dels professors del Departament de Sociologia i membres del Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball. El treball millora la vida quotidiana dels interns i els prepara per a una futura inserció laboral ja que els hi proporciona coneixements professionals.

■ **Diseño y Dirección de Arte en Periódicos y Revistas.**
José Luís Riva y Juan Maldonado. JLR Editor.
Barcelona, 2007. 252 pàgs.

Manual per als alumnes de Disseny que conté les bases de l'assignatura que imparteixen els dos professors a la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB. Tracta les nocions fonamentals del disseny aplicat a la premsa impresa dins un context de canvi degut a la implantació de les NTIC i les noves formes de comunicació en premsa.

■ **Tots els professors i professores poden fer-nos arribar les seves novetats per tal de donar-les a conèixer a la comunitat universitària.**

■
Nacho Vélez
Estudiant de Publicitat
i Relacions Públiques

Cantar òpera i estudiar

ensa que la vida només passa una vegada, i que val la pena complir fites. Sap que la veu és una eina innata, però també que l'exercici és imprescindible pels que saben on volen arribar. Hi ha aquells que creuen que les utopies serveixen per caminar cap endavant i omplir-se d'històries que parlen de l'esforç fins aconseguir somnis. Ara Nacho Vélez estudia quart de Publicitat i Relacions Públiques a la UAB, però als 5 anys ja havia descobert que la seva vocació era estar sobre un escenari: cantant òpera.

“Només era un nen, però m'encantava cantar i actuar en públic. Vaig connectar amb aquest món participant en actes de l'escola i ja no ho vaig voler deixar”. Als 10 anys ja formava part d'una coral infantil. La seva professora li va donar la darrera empenta per actuar per primera vegada al Liceu de Barcelona, mesos després. “Recordo sentir-me molt petit en un món que semblava molt gran, era un càsting en una

sala del teatre, amb tres persones com a jurat. Vaig aconseguir el meu primer paper com a soprano lleuger: un angelet de La Flauta Màgica”.

Potenciar una vocació

“Es tracta de trobar-se en la millor situació personal en aquest dia tan important”, diu el jove artista. “Ara sé que conèixer Mireia Barrera i comptar amb el seu suport per entrar al cor d'Els Petits Cantors va potenciar una vocació que, d'una altra manera, potser no hauria descobert mai”. Des de llavors, aquest jove de 21 anys no ha deixat de col·laborar amb el Cor del Liceu. “Amb Els Petits Cantors gaudia de l'òpera però, a més, vaig conèixer molts països perquè invertíem els diners en fer intercanvis”.

En complir els 15 anys, el projecte Opera Secundària, una iniciativa de la Generalitat destinada a joves promeses de la composició, li va donar l'oportunitat de tirar endavant

Als seus 22 anys, Nacho Vélez persegueix el seu somni de convertir-se en un singular cantant d'òpera.

tres peces més. “Formativament, Barcelona és increïble, però a l'hora de buscar treball a la ciutat surten com a molt dues òperes a l'any”. Nacho Veler sap que l'èxit es troba a Madrid. Sap que la naturalesa també juga les seves cartes, “perquè tot i que aquest any acabi un musical sobre la vida d'un compositor i participi en la trobada mundial de corals, després dels 15 anys la veu canvia i s'ha de tornar a educar de nou, tornar-la a fer teva”. Malgrat que hagués volgut fer-ho, assegura que els estudis universitaris no són compatibles amb les classes de cant d'un conservatori i confessa: “És tard perquè pugui triomfar a l'òpera”.

Ara bé, aquest estudiant està convençut del què vol; les seves fites parlen de papers de teatre musical, de decisions que van més enllà de l'eco de la seva veu, d'unes decisions que són el camí cap a l'objectiu ■

Laura Casas
Alba R. Santos

Postgrau UAB 07/08 l'encertaràs!

Més de 500 màsters, diplomatures de postgrau, cursos i doctorats per fer un pas endavant en el teu futur professional.

Més de 500 opcions per encertar.

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Consulta el nou catàleg on-line:

www.uab.cat/postgrau